

רע"פ 8879/13 - יוסף אברהם נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 8879/13

לפני: כבוד השופט ח' מלצר

המבקש: יוסף אברהם

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק-דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופטים: ע' גרשון, כ' סעב ות' שרון-נתנאל) מתאריך 28.11.2013 בתיק עפ"ג 43352/06 ובקשה מתאריך 22.12.2013 למינוי סניגור לצורך ייצוג ב-רע"פ

החלטה

1. לפני בקשת רשות ערעור על פסק-דינו של בית המשפט המחוזי הנכבד בחיפה (כב' השופטים: ע' גרשון, כ' סעב ות' שרון-נתנאל), שבגדרה הוקל העונש שהושת על המבקש בגזר-דינו של בית משפט השלום בחיפה (כב' השופט ז' פלאח) ב-ת"פ 48060-10-10.

2. עונש המאסר בפועל, שהושת על המבקש בבית המשפט השלום היה מורכב מתשעה עונשי מאסר בני שנתיים (אחד בגין כל עבירת מרמה שיוחסה למבקש), שנקבע כי ירוצו באופן הבא: רבע מכל עונש ירוצה בחופף לאחרים והיתרה במצטבר (בסך הכל נקבע שהמבקש ירצה עונש מאסר בן 13.5 שנים). בית משפט השלום הנכבד הפעיל ביחס למבקש 3 עונשי מאסר מותנים שהיו תלויים ועומדים נגדו - שהצטברו לכדי 34 חודשי מאסר. הנה כי כן תקופת המאסר בפועל שהיה על המבקש לרצות בעקבות גזר-הדין הנ"ל, לרבות המאסרים המותנים שהופעלו - הסתכמה ב-16 שנים ו-4 חודשים. יצוין כי גזר-הדין הנ"ל כלל גם 12 חודשי מאסר על תנאי (כשהתנאי הוא שהמבקש יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו עבירה על סעיף 415 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין)) וכן עמוד 1

פיצויים לקורבנות בסך כולל של 745,000 ש"ח.

בית המשפט המחוזי הנכבד המיר את עונש המאסר שהושת על המבקש בבית משפט השלום הנכבד בגין העבירות בגין הורשע (לא כולל העונשים המותנים שהופעלו) - בעונש מאסר בן 7.5 שנים. לתוצאה זו הגיעה בית המשפט המחוזי הנכבד בעקבות קביעתו שמתוך כל עונש מאסר בן שנתיים שהושת על המבקש בגין כל אירוע - ירוצו 10 חודשים בחופף (ולא 6 חודשים כפי שנקבע בבית משפט השלום), והחלק הנותר של כל עונש (14 חודשים) ירוצה במצטבר. בית המשפט המחוזי הנכבד קבע עוד בפסק-דינו כי העונשים המותנים, שהופעלו על-ידי בית משפט השלום הנכבד - יוותרו בעינם, וכך גם יתר העיצומים שנקבעו בגזר-דינו של בית משפט השלום הנכבד.

3. בד בבד עם הגשת בקשת רשות הערעור, המבקש עתר גם למינוי סינגור שייצג אותו בהליכי בקשת רשות הערעור עצמה.

אביא עתה בתמצית הנתונים והטיעונים הרלבנטיים להכרעה.

תמצית העובדות וההליכים הקודמים

4. המבקש, אשר כפר בתחילה בהאשמות נגדו, הודה לבסוף והורשע בבית משפט השלום הנכבד בביצוע העבירות הבאות: 8 עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (עבירה לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין)), שני נסיונות לבצע עבירה של קבלת דבר במרמה (סעיף 415 סיפא + סעיף 25 לחוק העונשין) ושתי עבירות של הוצאת שיק ללא כיסוי (עבירה לפי סעיף 432 לחוק העונשין) - כל אלה בגין 9 אירועים שונים, שיוחסו לו.

5. על המבקש הושתו בבית משפט השלום העונשים שפורטו לעיל, ובמסגרת ערעורו לבית המשפט המחוזי הנכבד - הוקל עונשו כפי שתואר לעיל. המבקש סבור כי יש מקום להקלה נוספת בעונשים שהושתו עליו ומכאן הערעור שלפני.

טענות המבקש

6. המבקש לא מציג נימוקים משפטיים לבקשתו, והוא עותר למעשה לסעד לפנינים משורת הדין המבוסס על הטעמים הבאים: כתוצאה מההליך המשפטי נפגעו חיי המשפחה של המבקש ומשפחתו "התפרקה"; המבקש חושש כי ריצוי עונש המאסר יביא להתרחקותו מילדיו ולפגיעה בבתו הקטינה; המבקש במצב כלכלי קשה.

7. את בקשתו למינוי סינגור מבסס המבקש על הטעם היחיד של מצבו הכלכלי הקשה וחוסר היכולת שלו לשכור את שירותיו של עורך-דין.

שאלת מינוי הסניגור למבקש לצורך ייצוגו בהליך שלפני

8. בתאריך 31.12.2014 הוריתי לסנגוריה הציבורית למסור את עמדתה בנוגע לייצוגו של המבקש. בתגובתה מתאריך 06.01.2014 פירטה הסנגוריה הציבורית את חלקה בייצוגו של המבקש במסגרת ההליכים הקודמים שהתנהלו בענייניו (בפני בתי-משפט השלום והמחוזי). הסנגוריה תיארה באותה תגובה את המדיניות בה היא נוקטת, של הפעלת שיקול דעת מחמיר בהקשר של הגשת בקשות רשות ערעור בשם לקוחותיה ואת החלטתה במקרה דנן שלא להגיש את בקשת רשות הערעור בשם המבקש. יחד עם זאת, הסנגוריה הציבורית השאירה בידי בית המשפט את הסוגיה של מינוי סניגור למבקש.

9. אין בידי לקבל את בקשתו של המבקש למינוי סניגור ציבורי לצורך ייצוגו במסגרת בקשת רשות הערעור שבכותרת. ענייניו של המבקש נבחן על ידי הסנגוריה הציבורית, אשר היתה מעורה בפרטי המקרה במידה המיטבית (נוכח ייצוג המבקש על-ידי הסנגוריה הציבורית במסגרת ההליכים הקודמים - במסגרתם אף הוקל עונשו של המבקש באופן משמעותי ביותר). החלטת הסנגוריה הציבורית היתה שלא ליצג את המבקש בהליך שבפני - ואין מקום, לשיטתי, לכפות על הסנגוריה את ייצוג המבקש, דווקא כעת לאחר שהגיש את הבקשה בכוחות עצמו. קביעתי זו אף מתחזקת נוכח העובדה שהמבקש לא ביסס אפילו ראשית טענה המצדיקה הגשת בקשת רשות ערעור במקרה דנן.

דין והכרעה

10. לאחר שעיינתי בבקשת רשות הערעור ובחומר שצורף לה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות. להלן יפורטו בקצרה הנימוקים למסקנתי זו.

11. המבקש לא עמד על כל נימוק ענייני שיכול להצדיק את הידרשותו של בית משפט זה לבקשת רשות הערעור של המבקש. זאת מאחר שלא הראה כי הבקשה מעוררת שאלה בעלת חשיבות משפטית החורגת מעניינים של הצדדים הישירים להליך (ראו: ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982); רע"פ 4515/07 אבו שנב נ' מדינת ישראל (17.10.2007)), ואף לא הראה כי נגרם לו פה עיוות דין, כמשמעו בפסיקה.

לגוף העניין אציין כי נראה שבית המשפט המחוזי הנכבד הפעיל את סמכות הביקורת שלו על קביעותיו של בית משפט השלום הנכבד, בכך שהקל במידה משמעותית בעונש המאסר שעל המבקש לרצות בסופו של דבר. לפיכך, גם אם נגרם למבקש עיוות דין במסגרת גזר-דינו של בית משפט השלום, הרי שעיוות זה תוקן על-ידי בית המשפט המהוזי הנכבד בפסק-דינו.

12. נוכח כל האמור לעיל - הבקשה שבפני נדחית.

ניתנה היום, ט"ו בשבט התשע"ד (16.01.2014).

שׁוֹפֵט
